

Айзък Азимов

Безсмъртният бард

– О, да – каза доктор Финис Уелч. – Аз мога да извиквам душите на видни мъртъвци.

Той бе пийнал, в противен случай не би го казал. Разбира се, че бе съвсем в реда на нещата да се понапие малко на ежегодното коледно събиране.

Скот Робертсън, младият учител по английски, си намести очилата и се огледа наляво и надясно, за да разбере дали някой надава ухо на разговора им.

– Наистина ли, доктор Уелч?

– Твърдя. И не само душите им. Аз възвръщам и телата им.

– Не бих казал, че това е възможно – възрази Робертсън открито.

– А защо не? Чисто и просто въпрос на пренасяне във времето.

– Имаш предвид пътуване във времето? Но това е доста... м-м-м... необикновено.

– Не и ако знаеш как.

– А как става, доктор Уелч?

– Мислиш, че ще ти кажа? – сниши гласа си физикът. Затърси със замъглен поглед още нещо за пиене, но не намери нищо. – Аз възвърнах доста хора. Архимед, Нютон, Галилео. Горките приятелчета.

– Не им ли хареса тук? Трябва да са били очаровани от нашата съвременна наука – на Робертсън разговорът започна да му харесва.

– О, да, така е. Очаровани бяха. Особено Архимед. Отначало си помислих, че ще полудее от радост, когато му разказах малко за нея, но след като поопресних гръцкия си, но ни... ни...

– Какво не им хареса?

– Ами различни са културите ни. Те не можаха да свикнат с нашия начин на живот. Чувстваха се ужасно самотни и изплашени. Наложих се да ги върна обратно.

– Това е много лошо.

– Да. Велики мозъци, но неадаптивни мозъци. Не са универсални. Затова се опитах да вдигна Шекспир.

– Какво! – зяпна от удивление Робертсън. Този удар попадна кажи-речи в десетката.

– Не викай, момчето ми – усмири го Уелч. – Лоши маниери са тия.

– Да не казваш, че си извикал Шекспир?

– Да. Трябваше ми някой с универсален ум, някой, който познава достатъчно добре хората, за да може да живее с тях векове след своето време. Шекспир бе такъв. Взех си автограф от него. За спомен, нали разбираш?

– У тебе ли е? – очите на Робертсън щяха да изскочат от орбитите си.

– Точно тука – Уелч затършува наред из джобовете си. – А, ето го.

Някакво малко парче от визитна картичка премина в ръцете на учителя. От едната ѝ страна надписът гласеше: „Л. Клеин и синове, Изчислителна техника на едро.“ А от другата с неравен почерк бе написано William Shakesper.

Някакво диво подозрение обзе Робертсън:

– Как изглеждаше той?

– Не прилича много на образа си от картините. Плешив, с грозни мустаци. Говори със силен акцент. Разбира се, аз направих всичко, каквото можах, за да остане доволен от нашето време. Казах му, че разглеждаме задълбочено неговите пиеси и все още ги играем на сцената. Наистина му казах, че за нас те са най-великите творби в литературата на английски език, може би измежду всички езици.

– Чудесно. Чудесно – проговори едва-едва Робертсън, останал без дъх от вълнение.

– Казах му, че хората са написали цели томове с коментари върху неговите пиеси. Всъщност той поиска да види някой от тях и аз му взех един от библиотеката.

– И?

– О, той бе очарован. Разбира се, затрудни се със сегашните идиоми и забележки за събитията от 1600 година, но аз му помогнах. Горкото приятелче. Не мисля, че е очаквал такова отношение. Непрекъснато повтаряше: "Господи, ах, милост! Какво ли не може да бъде изцедено от думите за пет столетия? Какво изтезание, струва ми се, че се лее пороен дъжд от някакъв влажен парцал!

– Той не би казал такова нещо.

– А защо не? Писал е пиесите си по възможно най-бързия начин. Каза, че му се налагало заради фаталните срокове за предаването на ръкописите. Написал Хамлет за по-малко от шест месеца. Сюжетът бил стар. Той само го поизгладил.

– Това е всичко на всичко, което те правят с огледалната повърхност. Само я полират – каза учителят по английски, изпълнен с негодувание.

Физикът не му обърна внимание. Бе забелязал чаша недокоснат коктейл на бара, само на няколко стъпки от него, промъкна се предпазливо натам и изрече през рамо:

– Казах на безсмъртния бард, че ние дори имаме училищни занятия

за Шекспир.

– Аз вода такива занятия.

– Зная. Аз го записах в твоя вечерен разширен курс. Никога не съм виждал такова стръвно желание у човек да разбере какво мислят за него идните поколения, за бедния Бил, той си е бил такъв. Той много се стара.

– Ти си записал Уилям Шекспир в моя курс? – запелтечи Роберт-сън. Дори и като израз на алкохолна фантазия, тази мисъл го зашемети. И дали тя наистина беше алкохолна фантазия? Изведнъж в съзнанието му започна да изплува образът на плешив мъж със странен говор...

– Не с истинското му име, разбира се – каза доктор Уелч. – Няма значение как се затри. Грешка стана, това е то. Голяма грешка. Горкото приятелче – той пийна от коктейла и тръсна глава над чашата.

– Защо стана грешка? Какво се случи?

– Трябваше да го върна обратно в 1600 година – изрева Уелч възмутен. – Колко унижения според тебе може да понесе един човек?

– За какво унижение говориш?

Доктор Уелч гаврътна коктейла си и едва тогава уцели сърцето на десетката:

– Ами ти, нещастно едноклетъчно, ти го скъса на изпита.

КРАЙ

© 1953 Айзък Азимов

Isaac Asimov
The Immortal Bard, 1953

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1185>]